

A Bizottság határozatának összefoglalója**(2008. október 1.)****az Európai Közösséget létrehozó szerződés 81. cikke és az EGT-megállapodás 53. cikke értelmében indított eljárásról****(Ügyszám: COMP/C.39181 – Candle Waxes)***(az értesítés a C(2008) 5476 végleges számú dokumentummal történt)***(Csak az angol, a francia, a német, az olasz és a spanyol nyelvű szöveg hiteles)****(EGT-vonatkozású szöveg)**

(2009/C 295/13)

A JOGSÉRTÉS ÖSSZEFOGLALÁSA

(1) A határozat címzettjei az ENI S.p.A., az Esso Deutschland GmbH, az Esso Société Anonyme Fran aise, az ExxonMobil Petroleum & Chemical, B.V.B.A., az Exxon Mobil Corporation, a H&R ChemPharm GmbH, a H&R Wax Company Vertrieb GmbH, a Hansen & Rosenthal KG, a Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG, a MOL Nyrt., a Repsol YPF Lubricantes y Especialidades S.A., a Repsol Petróleo S.A., a Repsol YPF S.A., a Sasol Wax GmbH, a Sasol Wax International AG, a Sasol Holding in Germany GmbH, a Sasol Limited, a Shell Deutschland Oil GmbH, a Shell Deutschland Schmierstoff GmbH, a Deutsche Shell GmbH, a Shell International Petroleum Company Limited, a Shell Petroleum Company Limited, a Shell Petroleum N.V., a Shell Transport and Trading Company Limited, az RWE-Dea AG, az RWE AG, a Total France S.A.  s a Total S.A. voltak.

(2) A fenti 28 jogalany (amely 10 vállalkozáshoz tartozik, néhány jogalany pedig anyav llalatk nt tartozik felelősséggel) egyrendbeli, folytatólagosan el kovetett jogsértés keretében megsértette az EK-Szerződés 81. cikkét és az EGT-megállapodás 53. cikkét, amennyiben árakat rögzített és bizalmas kereskedelmi információkat adott  t egymásnak a paraffinviaszok EGT-beli piacán. A Dea (későbbi Shell), az ExxonMobil, a MOL, a Repsol, a Sasol és a Total továbbá az egyrendbeli folyamatos jogsértés keretében felosztotta egymás között az EGT-beli vevőket és/vagy piacokat is. A jogsértés 1992. szeptember 3-t l 2005.  prilis 28-ig tartott, időtartama az egyes jogalanyok és vállalkozások esetében más és más volt. A Dea (későbbi Shell), az ExxonMobil, a Sasol és a Total esetében az egyrendbeli és folytatólagosan el kovetett jogsértés kiterjedt a paraffingacsra is, amelyet a német piacon működő végfelhasználóknak  rt kesített k. E jogsértés 1997. október 30-t l 2004. május 12-ig tartott, időtartama az egyes érintett jogalanyok és vállalkozások esetében különböző volt.

A GYERTYAVIASZ IPARA

(3) Az érintett termékek a paraffinviaszok, valamint egyes címzettek esetében a paraffingacs volt. A paraffinviaszok – olajtartalomt l függően – lehetnek teljesen finomított

paraffinviaszok vagy félig finomított paraffinviaszok, illetve lehetnek hidrogénezett viaszok, viaszkever ek, viaszk l nlegess gek vagy kemény paraffinviaszok. A paraffinviaszt különféle termékek előállításához használják (gyertya, vegyi anyagok, gumiabroncs, gépjárműipari termékek), valamint felhasználja a gumi-, a csomagolóanyag, a ragasztó- és a r g gumiiipar. Európában a paraffinviasz 60–70 %- t a gyertyatermel sn l használják fel. A paraffingacs a paraffinviasz gyártásához szükséges alapanyag. Finomítottokban gyártják az alapolajok nyersolajból való előállításának melléktermékeként. V gfelhasznál knak is értékesítik, például a forg cslemezy rt k körében.

(4) A paraffinviaszok és a paraffingacs piaci értékét az EGT-ben a 2004.  vi kifogásközlés 485 000 000 EUR-ra becs lt e. A határozat címzettjeinek termelése az EGT-piaci kereslet 75 %- t elégítette ki.

ELJÁRÁS

(5) A Bizottság azután kezdett hozzá a vizsgálathoz, hogy az  gyr l információkat kapott egy, a kartell gyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről sz l  2002.  vi bizottsági közlemény (a 2002.  vi engedékenységi közlemény) alapján benyújtott mentesség iránti kérelemben. A kérelmet a Shell Deutschland Schmierstoff GmbH nyújtotta be [...] n/ n. A Bizottság a 2002.  vi engedékenységi közlemény 15. pontja értelmében [...] n/ n feltételes mentességet adott a bírságok alól a Shellnek.

(6) A Bizottság 2005.  prilis 28- n és 29- n vizsgálatot végzett a Sasol (Németország), a H&R/Tudapetrol (Németország), az Esso/ExxonMobil (Hollandia  s Németország), a Total (Franciaország), a Repsol (Spanyolország), az ENI (Olaszország)  s a MOL (Magyarország) telephelyén.

(7) A vizsgálat után a Bizottság a 2002.  vi engedékenységi közlemény alapján mentesség iránti kérelmet, illetve a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmet kapott a Sasolt l, a Repsolt l és az ExxonMobilt l. A Sasol [...] n/ n nyújtotta be engedékenységi kérelmét. A Repsol [...] n/ n kérelmezett mentességet/engedékenységet. Az ExxonMobil [...] n/ n kérelmezett mentességet/engedékenységet.

(8) 2007. május 25-én a Bizottság eljárást indított, és kifogásközlést fogadott el az EK-Szerződés 81. cikkének és az EGT-megállapodás 53. cikkének megsértésével kapcsolatban a következő jogalanyok vonatkozásában: ENI S.p.A.; Esso Deutschland GmbH, Esso Nederland B.V., Esso Société Anonyme Française, ExxonMobil Petroleum & Chemical, B.V.B.A. és Exxon Mobil Corporation, Tuda-petrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG, H&R Chem-Pharm GmbH, H&R Wasag AG, H&R Beteiligung GmbH, H&R Wax Company Vertrieb GmbH és Hansen & Rosenthal KG; MOL Nyrt.; Repsol YPF Lubricantes y Especialidades S.A. (Rylesa) Repsol Petróleo S.A. és Repsol YPF S.A.; Sasol Wax GmbH, Sasol Wax International AG, Sasol Holding in Germany GmbH és Sasol Limited Shell Deutschland Oil GmbH, Shell Deutschland Schmierstoff GmbH, Deutsche Shell GmbH, Shell International Petroleum Company Limited (SIPC), the Shell Petroleum Company Limited (SPCO), Shell Petroleum N.V., the Shell Transport and Trading Company Limited és the Royal Dutch Shell plc; RWE-Dea AG és RWE AG; valamint Total France S.A. és Total S.A. A kifogásközlés valamennyi címzettje írásban közölte észrevételeit a Bizottság által megfogalmazott kifogásokra vonatkozóan. 2007. december 10-én és 11-én szóbeli meghallgatásra került sor. A meghallgatáson részt vett a kifogásközlés valamennyi címzettje, a Repsol Petróleo S.A. és a Repsol YPF S.A. kivételével.

(9) Figyelembe véve az Esso Nederland B.V. által a kifogásközlésre adott válaszában előadott tényeket, a Bizottság úgy határozott, hogy e vállalkozás vonatkozásában lezárja az eljárást. A Bizottság ezenkívül szintén az eljárás lezárásáról döntött a H&R Wasag AG, a H&R Beteiligung GmbH és a Royal Dutch Shell plc. vonatkozásában.

A KARTELL MŰKÖDÉSE

(10) A Bizottság birtokában lévő bizonyítékok egyértelműen alátámasztják, hogy a határozat címzettjei részesei voltak a (2) preambulumbekzdésben ismertetett jogsértésnek.

(11) A kartellben részt vevők átfogó közös terve, közös versenyellenes célja és egyetlen gazdasági célja az volt, hogy a minimálárak rögzítésével és az áremelések egyeztetésével hátráltassák az árversenyt és stabilizálni vagy növelni tudják az árakat, illetve egyes vállalkozások esetében az is, hogy megszilárdítsanak bizonyos vevőkapcsolatokat és bizonyos piacokat. Az erőfeszítések célja összességében az volt, hogy jelentős mértékben csökkentsék vagy akár teljesen felszámolják a versenyképességet, és végeredményben olyan magasabb nyereséget érvényesítsenek, amellyel hosszú távon stabilizálódnak vagy növekednek a nyereségeik.

(12) A határozat részletesen ismerteti azokat a bizonyítékokat, amelyek alátámasztják, hogy a részt vevő vállalkozások képviselői a jogsértés ideje alatt, azaz amikor a jogsértő

cselekményeket elkövették, minden évben több értekezletet tartottak és/vagy többször is érintkezésbe léptek egymással.

BÍRSÁGOK

Alapösszeg

(13) A bírság alapösszegét a jogsértés utolsó három üzleti évében az érintett földrajzi területen az egyes vállalkozások átlagos paraffin- és/vagy paraffingacs-forgalma értékének arányában határozták meg („változó összeg”), ezt megszorozták a jogsértés éveinek számával, és hozzáadtak egy, szintén a forgalom értékének arányában kiszámított kiegészítő összeget („belépési díj”) annak érdekében, hogy a feleket elrettentse a horizontális árrögzítési megállapodástól.

(14) Az arányok meghatározásának szempontjaként figyelembe vették a jogsértés jellegét és földrajzi kiterjedését.

(15) Ezután a változó összeget megszorozták a vonatkozó időtartammal (minden jogalany és vállalkozás esetében más időtartamról volt szó).

Az alapösszeg korrigálása

Súlyosbító körülmények: Visszaesés

(16) A jogsértés elkövetésének idején a Shell és az ENI már címzettje volt korábbi, kartelltevékenységekre vonatkozó bizottsági határozatoknak. Az a tény, hogy a szóban forgó vállalkozások ugyanazt a magatartást megismételték akár a korábban rájuk kirótt bírságokkal összefüggővel azonos, akár attól eltérő iparágban, azt bizonyítja, hogy az első bírságok nem készítették e vállalkozásokat magatartásuk megváltoztatására. Ezért a visszaesés miatt indokolttá vált a Shellre és az ENI-re kiszabott alapösszeg felemelése.

Enyhítő körülmények

(17) A Bizottság a szóban forgó ügyben semmilyen enyhítő körülményt nem talált.

Az összeg növelése az elrettentő hatás érdekében

(18) A korábbi határozatoknak megfelelően annak érdekében, hogy a bírság összegét olyan szinten szabják meg, amely kellő elrettentő hatást gyakorol, a Bizottság úgy találta, hogy szorzótényezőt kell alkalmazni az ExxonMobilra, a Shellre, a Totalra, az ENI-re, a Repsolra és az RWE-re kiszabott bírság esetében. 2007-ben (a határozatot megelőző utolsó pénzügyi évben) az ExxonMobil és a Shell forgalma meghaladta a 250 milliárd EUR-t, a Total forgalma meghaladta a 150 milliárd EUR-t, az ENI forgalma meghaladta a 85 milliárd EUR-t, a Repsol és az RWE forgalma pedig meghaladta a 40 milliárd EUR-t.

A forgalom 10 %-ára vonatkozó korlátozás alkalmazása

(19) Az engedékenységi közlemény alkalmazása előtt megállapított bírságok egyedi végösszegei nem érték el a vállalkozások világszintű forgalmának 10 %-át.

A 2002. évi engedékenységi közlemény alkalmazása: mentesség és a bírságok csökkentése

(20) A Shell, a Sasol, a Repsol és az ExxonMobil a vizsgálat különböző szakaszaiban együttműködött a Bizottsággal annak érdekében, hogy a jelen esetben is alkalmazandó, a 2002. évi engedékenységi közleményben meghatározott kedvező elbánásban részesülhessen.

Mentesség

(21) A Bizottságot a Shell tájékoztatta elsőként a gyertyaviaszok EGT-n belüli piacán működő kartell fennállásáról. A Shell által [...] -án/-én és ezután benyújtott igazoló dokumentumok és a társasági nyilatkozat lehetővé tette, hogy a Bizottság megállapítsa több kartellértekezlet és egyéb kapcsolatfelvétel tényét, tartalmát és résztvevőinek kilétét, majd 2005. április 28-án és 29-én vizsgálatokat végezzen. A Shell a kérelem benyújtása előtt megszüntette a jogsértésben való részvételt. Ezért a Shell mentesül a bírság alól.

A bírság csökkentése

(22) Másodikként a Sasol fordult a Bizottsághoz. A [...] -t követően benyújtott információk alapján a Bizottság olyan tényeket tudott megállapítani, amelyekre egyébként nem lett volna lehetősége. A Sasol által benyújtott információk mennyiségének, minőségének, értékének, valamint időzítésének köszönhetően a Bizottság jobban megismerte a jogsértést és pontosabban értelmezni tudta a birtokába jutott iratokat. A Sasol együttműködését a Bizottság a bírság 50 %-os csökkentésével jutalmazta.

(23) A Repsol, amely [...] -ban/-ben ajánlotta fel együttműködését a Bizottságnak, megerősítette a Shell és a Sasol állításait, és további bizonyítékot szolgáltatott a kartellről, illetve saját magára nézve terhelő bizonyítékokat is benyújtott. A fentiek alapján a Repsol együttműködését a bírság 25 %-os csökkentésével jutalmazták.

(24) Az ExxonMobil [...] -ban/-ben fordult a Bizottsághoz, és megerősítő bizonyítékokat nyújtott be, igaz, csekély mennyiségben. Ettől eltekintve az ExxonMobil állításai igen homályosak voltak, és nagyrészt hasznavehetetlen információkat tartalmaztak. Az ExxonMobil együttműködését a Bizottság a bírság 7 %-os csökkentésével jutalmazta.

HATÁROZAT

(25) A határozat címzettjei és azok jogsértésben való részvételének időtartama a következő:

(26) A paraffinviaszokat illetően:

a) ENI S.p.A.: 1997. október 30/31-én, valamint 2002. február 21-től 2005. április 28-ig;

b) Esso Deutschland GmbH: 2001. február 22-től 2003. november 20-ig; Esso Société Anonyme Française: 1992. szeptember 3-tól 2003. november 20-ig; Exxon-Mobil Petroleum & Chemical, B.V.B.A.: 1999. november 30-tól 2003. november 20-ig; Exxon Mobil Corporation: 1999. november 30-tól 2003. november 20-ig;

c) Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG: 1994. március 24-től 2002. június 30-ig;

d) H&R Wax Company Vertrieb GmbH: 2001. január 1-jétől 2005. április 28-ig; Hansen & Rosenthal KG: 2001. január 1-jétől 2005. április 28-ig; H&R Chem-Pharm GmbH: 2001. július 1-jétől 2005. április 28-ig;

e) MOL Nyrt.: 1992. szeptember 3-tól 2005. április 28-ig;

f) Repsol YPF Lubricantes y Especialidades S.A.: 1994. június 24-től 2004. augusztus 4-ig; Repsol Petróleo S.A.: 1994. június 24-től 2004. augusztus 4-ig; Repsol YPF S.A.: 1994. június 24-től 2004. augusztus 4-ig;

g) Sasol Wax GmbH: 1992. szeptember 3-tól 2005. április 28-ig; Sasol Wax International AG: 1995. május 1-jétől 2005. április 28-ig; Sasol Holding in Germany GmbH: 1995. május 1-jétől 2005. április 28-ig; Sasol Limited: 1995. május 1-jétől 2005. április 28-ig;

h) Shell Deutschland Oil GmbH: 1992. szeptember 3-tól 2004. március 31-ig; Shell Deutschland Schmierstoff GmbH: 2004. április 1-jétől 2005. március 17-ig; Deutsche Shell GmbH: 2002. január 2-től 2005. március 17-ig; Shell International Petroleum Company Limited: 2002. január 2-től 2005. március 17-ig; the Shell Petroleum Company Limited: 2002. január 2-től 2005. március 17-ig; Shell Petroleum N.V.: 2002. július 1-jétől 2005. március 17-ig; the Shell Transport and Trading Company Limited: 2002. január 2-től 2005. március 17-ig;

- i) RWE-Dea AG: 1992. szeptember 3-tól 2002. június 30-ig; RWE AG: 1992. szeptember 3-tól 2002. június 30-ig;
- j) Total France S.A.: 1992. szeptember 3-tól 2005. április 28-ig; Total S.A.: 1992. szeptember 3-tól 2005. április 28-ig.
- (27) A paraffingacsot illetően:
- a) Esso Deutschland GmbH: 2001. február 22-től 2002. december 18-ig; Esso Société Anonyme Française: 1999. március 8-tól 2002. december 18-ig; Exxon-Mobil Petroleum & Chemical, B.V.B.A.: 1999. november 20-tól 2002. december 18-ig; Exxon Mobil Corporation: 1999. november 20-tól 2002. december 18-ig;
- b) Sasol Wax GmbH: 1997. október 30-tól 2004. május 12-ig; Sasol Wax International AG: 1997. október 30-tól 2004. május 12-ig; Sasol Holding in Germany GmbH: 1997. október 30-tól 2004. május 12-ig; Sasol Limited: 1997. október 30-tól 2004. május 12-ig;
- c) Shell Deutschland Oil GmbH: 1997. október 30-tól 2004. május 12-ig; Shell Deutschland Schmierstoff GmbH: 2004. április 1-től 2004. május 12-ig; Deutsche Shell GmbH: 2002. január 2-től 2004. május 12-ig; Shell International Petroleum Company Limited: 2002. január 2-től 2004. május 12-ig; the Shell Petroleum Company Limited: 2002. január 2-től 2004. május 12-ig; Shell Petroleum N.V.: 2002. július 1-től 2004. május 12-ig; the Shell Transport and Trading Company Limited: 2002. január 2-től 2004. május 12-ig;
- d) RWE-Dea AG: 1997. október 30-tól 2002. június 30-ig; RWE AG: 1997. október 30-tól 2002. június 30-ig;
- e) Total France S.A.: 1997. október 30-tól 2004. május 12-ig; Total S.A.: 1997. október 30-tól 2004. május 12-ig.

(28) A fenti preambulumbekendések értelmében a Bizottság a következő bírságokat szabta ki:

- a) ENI S.p.A.: 29 120 000 EUR;
- b) Esso Société Anonyme Française:
amelyből:
34 670 400 EUR egyetemlegesen az ExxonMobil Petroleum & Chemical, B.V.B.A.-val és az Exxon Mobil Corporationnel, amelyből 27 081 600 EUR egyetemlegesen az Esso Deutschland GmbH-val; 83 588 400 EUR,
- c) Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG: 12 000 000 EUR;
- d) Hansen & Rosenthal KG egyetemlegesen a H&R Wax Company Vertrieb GmbH-val: 24 000 000 EUR,
amelyből:
22 000 000 EUR egyetemlegesen a H&R ChemPharm GmbH-val;
- e) MOL Nyrt.: 23 700 000 EUR;
- f) Repsol YPF Lubricantes y Especialidades S.A. (Rylexa) Repsol Petróleo S.A. és Repsol YPF S.A.: 19 800 000 EUR;
- g) Sasol Wax GmbH: 318 200 000 EUR,
amelyből
250 700 000 EUR egyetemlegesen a Sasol Wax International AG-val, a Sasol Holding in Germany GmbH-val és a Sasol Limiteddel;

- h) Shell Deutschland Oil GmbH, Shell Deutschland Schmierstoff GmbH, Deutsche Shell GmbH, Shell International Petroleum Company Limited, the Shell Petroleum Company Limited, Shell Petroleum N.V. és the Shell Transport and Trading Company Limited: 0 EUR;
- i) RWE-Dea AG egyetemlegesen a RWE AG-val: 37 440 000 EUR;
- j) Total France S.A. egyetemlegesen a Total S.A.-val: 128 163 000 EUR.
- (29) A határozat értelmében a (26)–(27) preambulumbekkezdésben felsorolt vállalkozások, amennyiben ezt még nem tették meg, kötelesek azonnal megszüntetni a (2) preambulumbekkezdésben ismertetett jogsértést, és tartózkodni a (2) preambulumbekkezdésben ismertetett bármilyen cselekedet vagy magatartás megismétlésétől, továbbá az olyan cselekedetektől és magatartástól, amelyeknek célja vagy hatása azonos vagy hasonló.
-